

Krönika

Välkommen till Jönköping!

När jag för drygt tio år sedan berättade för mina kollegor i Luleå att jag skulle flytta till Jönköping, för att jag träffat en trevlig smålänning, sa de: "Till Jönköping, stackars du, det är ju Sveriges tråkigaste stad!" Så det var ju med viss bävan jag följde flyttlasset söderut. Vad var det för en stad egentligen där nere vid Vätterns sydspets; inskränkt och intolerant? ful arkitektur? dåligt utbud?

Men norrbottningarna hade fel. Helt fel!

I Jönköping är vi nu i full gång med andra generationens stadsbyggnadsvision. Den första startade som en reaktion efter beslutet om nedläggning av vårt regemente A6 i början på 1980-talet. Staten planerade att riva de gamla, vackra byggnaderna, men några kreativa entreprenörer fick med sig politiken på idén att omvandla området till köpcentrum. Det blev omgående en succé. Men vår stadskärna blev lidande. Omsättningen sjönk i affärerna och kommunen insåg att något måste göras. Det första steget blev att skapa gågator i centrum och en effektiv busstrafik med prioriterade körfält, trots att handlarna protesterade mot detta i högan sky. Högskolan etablerade sig i stadskärnan och förde med sig liv och rörelse.

Sedan, för ca tio år sedan, arbetade kommunen fram vår första Stadsbyggnadsvision, som syftade till att göra vår stadskärna mer attraktiv. För att skapa ny mark i stadskärnan byggde vi en bro över sjön Munksjön med en utfyllnad vid östra brofästet. Vi flyttade biltrafik från sjöns stränder och skapade 120 000 kvm ny yta att bygga på. Kommunen avsatte hela tiden medel i budgeten för att genomföra visionen och totalt satsades ca 220 mnkr på allmänna platser.

Nu är vi i full fart med att slutföra alla projekten från den första Stadsbyggnadsvisionen. På utfyllnaden bygger Landstinget ett nytt kulturhus, Spira som ritats av Wingårdhs Arkitektkontor, och på andra sidan sjön bygger Norrporten en domstolsbyggnad, ritad av Jönköpingsarkitekten Thomas Hansen. Kommunen har precis byggt färdigt stråket från Vättern till Munksjön med John Bauers brygga i norra änden av Munksjön, där vi kan sitta vid sjökanten i bästa söderläge.

Nu skulle det kanske vara skönt att få ta det lite lugnare ett tag. Men idag har ju detta med städer och städers attraktivitet blivit något av en tävling. Jönköping jämför sig hela tiden med "sina konkurrenter" som Norrköping, Linköping och Helsingborg. Det gäller att behålla positionen som "en av Sveriges tio största kommuner" och en fortsatt befolkningstillväxt är viktig. Så därför är vi nu i full gång med andra generationens Stadsbyggnadsvision. Denna gång har vi ett mycket bredare synsätt. I den första visionen var det enklare när kommunen ägde all mark och kunde styra arbetet. Nu äger kommunen mycket lite av marken och vi samverkar med andra aktörer på ett helt annat sätt.

Vi arbetar med fyra fokusområden. *Förnyelse av stadskärnan* är en fortsättning på arbetet från första visionen, där vi ska stärka stadskärnan ännu mer. Kommunen och fastighetsägarna samfinansierar en uppfräschning av våra gågator. Vi har många, breda samverkansgrupper igång som tittar på hur vi kan förbättra bl.a. tillgängligheten och varutransporter.

Förnyelse runt Munksjön handlar om en omvandling av mycket stora områden väster, söder och öster om sjön, totalt ca 280 ha. Idag finns här industrier och olika verksamheter, avloppsreningsverk och oljedepå. Vi hoppas att vi, steg för steg, ska omvandla detta till intressant, blandad stadsbebyggelse med en station för de kommande höghastighetstågen (Götalandsbanan och Europabana) söder om sjön. Arbetet har startat med parallella idéuppdag, tillsammans med fastighetsägare och exploatörer.

Stadens hållbara kommunikationer handlar om det som alla växande städer brottas med, konflikten mellan tillväxt och ökande problem från trafiken. Vi planerar för nya kollektivtrafikstråk och hur vi ska få Jönköpingsborna att cykla betydligt oftare än idag. Hur ska vi, under en övergångstid, kunna motivera nya utbyggnadsområden, med risk för överskridanden av miljökvalitetsnormer, för att på sikt kunna få en tätare stad som gör det möjligt att gå och cykla?

Det fjärde fokusområdet, *Stadens liv och innehåll*, handlar om hur vi skapar ett innehåll i vår stad. Hur får vi en stad som uppfattas som kreativ, tolerant och trygg och som har ett intressant utbud för alla? För andra året har i rad sätter vi under en höstvecka fokus på dessa frågor, i arrangemanget Jönköping Open, som är en del av vår Stadsbyggnadsvision, med mängder av aktiviteter, seminarier och samtal. Stadsbyggande handlar inte längre bara om att bygga stad...

Som ni märker så pågår det väldigt mycket i Jönköping och det är en förmån att få vara med och se den ständiga förändring som pågår i strävan att skapa Skandinaviens mest attraktiva stadskärna. Därför tycker jag att ni ska ta chansen och besöka oss på den stora konferensen GIT 2011, i slutet på mars nästa år. I synnerhet hälsar jag alla Lulebor hjärtligt välkomna!

Katarina Bröms
katarina.broms@jonkopings.se
Stadsbyggnadsdirektör
Jönköpings kommun